

31 maart 2017

Jeugd053 Werkconferentie Kansrijke Kinderen

Opbrengsten en
ervaringen van 18
inspirerende thematafels

Jeugd053 is een samenwerking van onderwijs, Wijkteams Enschede, kinderopvang, JGZ, Saxion en gemeente Enschede.

Voorwoord

'Wat van ver komt...' is misschien niet altijd beter of lekkerder, maar kan ons wel inspireren. Zo ook de werkreis naar Denemarken, in het kader van de verbinding Passend Onderwijs, Kinderopvang en Jeugdhulp Enschede. Als goede partners werken gemeente, het werkveld onderwijs en de kinderopvang al jaren samen aan het gezond en veilig opgroeien en ontwikkelen van kinderen. Met als doel ze voor te bereiden op een volwaardig burgerschap. Met de invoering van Passend Onderwijs en de transitie Jeugdhulp, zijn we samen verantwoordelijk voor een dekkend aanbod en inzet voor jeugdigen en hun opvoeders.

Ik nam daarom het initiatief tot de werkreis. Deze reis richtte zich op het ophalen van innovatieve oplossingen en nieuwe ideeën. Ik vond het geweldig om mij samen met de jeugdgezondheidszorg, kinderopvang, Saxion, Wijkteams Enschede, onderwijs en gemeente intensief te verdiepen in alle aspecten rondom het kind in Denemarken. En hier met elkaar van te leren. Ik was zelf vooral onder de indruk van de manier waarop alle partijen rondom het gezin in Denemarken in staat zijn in één professionele taal het kind centraal te stellen; altijd werken vanuit het belang van het kind en daarop de samenwerking inrichten.

Het werkprogramma was zo ingericht dat we iedere dag met elkaar de vertaling naar onze Enschedese kinderen en situatie konden maken. Zowel fysiek, onderwijsinhoudelijk als sociaal. Bij terugkomst hebben we hieraan in themagroepen een consequent vervolg gegeven. De reis heeft naast inspiratie en kennis, ook veel verbinding en inzicht opgeleverd; verbinding tussen partners en inhoudelijke trajecten. En inzicht in elkaars professionele wereld.

Dit resultaat willen wij met u verbreden. Samen met u willen we het vervolgproces in, om te komen tot een integrale werkwijze die richting kent. En een raamwerk te maken voor initiatieven die gaan plaatsvinden. De werkconferentie was de volgende stap in het proces van wat ons drijft; alle kinderen in Enschede moeten de kans krijgen op te groeien tot actieve, participerende en gelukkige inwoners. Zo komen we ook in Enschede tot één professionele taal waarin het kind centraal staat.

Eelco Eerenberg

Eelco Eerenberg,
wethouder onderwijs en jeugdzorg

Waarom dit inspiratieboekje?

Tijdens de conferentie Kansrijke Kinderen gingen we samen in gesprek over hoe we de samenwerkingen, voorzieningen, zorg, hulp en ondersteuning zo kunnen veranderen, dat de kinderen en jongeren in Enschede hier optimaal voordeel van hebben.

We deelden mooie voorbeelden uit de praktijk en gingen met elkaar in gesprek over diverse thema's rondom jeugd in Enschede.

In dit inspiratieboekje vindt u meer informatie over de thema's die aan de verschillende tafels besproken zijn. Bij ieder thema worden de opbrengsten en ervaringen van de tafelbegeleiding en deelnemers gedeeld. Ook zijn de contactgegevens van de tafelbegeleiders vermeld. Dit biedt u de mogelijkheid om contact te leggen en/of door te praten. Wellicht een begin of een vervolg van een mooie samenwerking!

We wensen u veel inspiratie toe.

Met vriendelijke groet,

Namens Jeugd053,

Linda Kuiper

Adviseur Jeugd gemeente Enschede

Telefoon: 06-22401946

E-mail: l.kuiper@enschede.nl

Inhoud

1. Alles-In-Eén-School	6
2. Loes: voor ouders én professionals	8
3. Streettalk	10
4. Expeditie Enschede	12
5. Jongeren en hun interne kompas	14
6. Brugklasbikkels	16
7. De Commissie 10-14	18
8. Eigen kracht & Eigen regie	20
9. Privacy en gegevensuitwisseling	22
10. Doorgaande lijn voor- naar vroegschool: NT2-didactiek	24
11. Op weg naar inclusiever onderwijs	26
12. Werken met de gekantelde driehoek	28
13. Arbeidstoeleiding voor jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt	30
14. KIES: voor alle kinderen van gescheiden ouders	32
15. Positieve Gezondheid	34
16. Thuiszitters	36
17. Ouderbetrokkenheid	38
18. School als vindplaats	40
Breng jouw plan of idee verder met SociaalLab053	42

1.

Alles-In-Eén-School

De Alles-In-Eén-School (AIES) is een initiatief vanuit de gemeente Enschede, dat inmiddels volledig is omarmd door de school en de kinderopvang. De Alles-In-Eén-School is een instituut voor het hele gezin. Je kunt er op elk moment zomaar binnenlopen en er is ruimte om naar je verhaal te luisteren. Een school die een zichtbare bijdrage levert aan het leefklimaat in de wijk. Een plek waar kinderen, ouders en buurtgenoten graag naartoe gaan. De school van de wijk, open van 7 tot 7. Maar ook: een school die zorgdraagt voor een sluitend netwerk, de nadruk legt op vroegtijdige signalering, afgestemde zorg biedt voor kinderen, hulp geeft aan de ouders en werkt langs korte en heldere lijnen.

Een sluitende aanpak

De AIES werkt naar een inclusieve samenleving met alle disciplines. Met als doel kinderen in staat te stellen hun talenten te ontwikkelen voor perspectief in de maatschappij. Hiervoor is een goede afstemming nodig tussen alle partijen die rondom gezinnen van deze kinderen interventies plegen.

Een van de vragen die momenteel speelt: Hoe kunnen we de samenwerking organiseren die werkt als een 'Alles-In-Eén-Team', waarbij geen sprake meer is van schotten?

Meer informatie?

Wil je meer informatie over de Alles-In-Eén-School of heb je ideeën over het bevorderen van de samenwerking tussen de verschillende disciplines? Neem dan contact op met:

Ellen Rouwenhorst
Directeur van Obs/IKC Het Lang
Telefoon: 053-4783833
E-mail: directie@hetlang.nl

Een terugkoppeling van de tafelbegeleiding

Een van de uitgangspunten van de Alles-in-één-school is het ontwikkelen van 'een sluitende aanpak'. Een alles-in-één-team met als doel: het doorbreken van 'schotten' (wijkcoach, jeugdzorg, politie, school, logopedist, etc.). Voor ons is dit een nieuw concept, dat wij verder gaan ontwikkelen. Inmiddels zijn we zeer enthousiast. Dit wilden we ook overbrengen tijdens de werkconferentie. De gesprekken aan onze thematafel hebben ons verschillende tips opgeleverd om de Alles-in-één-school verder te brengen:

- Vergroot het Alles-in-één team met meer hulpverleners zoals bijvoorbeeld Mediant en het speciaal onderwijs
- Leg contact met PABO studenten, zodat studenten ook mee worden genomen in dit gedachtengoed.
- Draag het concept uit: het is een mooie pilot voor meer scholen
- Ga bij elkaar op bezoek om afspraken te maken en elkaar zo verder te helpen

Wij kijken terug op een inspirerende middag waarbij we het concept van de Alles-in-één-school hebben kunnen delen. Ook hebben we waardevolle input opgehaald. We danken alle deelnemers!

Marcel Poppink en Ellen Rouwenhorst

Reacties van deelnemers:

"De bevlogenheid en het enthousiasme bij deze tafel heeft me geïnspireerd. Ik ga contact leggen met onze bestuurder om te bekijken wat dit concept voor ons kan betekenen."

"Het gesprek aan tafel heeft het nogmaals voor me bevestigd: we moeten meer uitgaan van eigen kracht in plaats van problemen."

"Een van onderwerpen dat me is bijgebleven is Eigen kracht verhaal, dat zorgt voor eigenaarschap bij ouders en leerlingen. Mooi ook dat een Cynthia Mahamed (een ouder) aanwezig was tijdens de gesprekken en kon vertellen over haar bijdrage en ervaringen."

Loes: voor ouders én professionals

Loes ondersteunt ouders en professionals met informatie en advies over ouderschap en het gezond opvoeden en opgroeien van hun kind(eren) vanaf de zwangerschap tot 23 jaar. We doen dit door zoveel mogelijk opvoeders naar loes.nl te leiden met behulp van campagnes en communicatiemiddelen. En door samen te werken met professionals die met ouders werken.

Wat moet je weten over Loes als professional?

- Loes geeft tips ter ondersteuning in jouw werk en tijdens contacten met ouders.
- Loes is geen vervanging, maar een aanvulling op het reguliere aanbod in opvoedondersteuning.
- Loes biedt gratis cursussen en themabijeenkomsten voor groepen ouders via cursusbureautwente.nl.
- Loes heeft een nieuwsbrief vol tips en actueel cursusaanbod.
- Op Loes.nl kun je online vragen stellen aan een orthopedagoog (via de professionals button).

De Loes inlooppunten

- **Stadsdeel Zuid:** Zorgcentrum Zuid, Wesselernering 60
maandag 12:30-13:30 uur
- **Stadsdeel Oost:** Het Lumen, Velveweg 58, Enschede
woensdag 12:30-13:30 uur
- **Stadsdeel Noord:** Servicecentrum Noord, Zaanstraat 12
donderdag 12:30-13:00 uur
- **Stadsdeel Oost:** Fysioteam Glanerbrug, Schoolstraat 17
woensdag 13:00-14:00 uur
- **Stadsdeel West en Centrum:** De Lippink'shof, Bleekhofstraat 357
donderdag 13:00-13:30 uur

Meer informatie?

Kijk op www.loes.nl en/of volg Loes op facebook.com/loestwente of Twitter [@loestwente](https://twitter.com/loestwente).

Laura Hevink
Projectleider Loes Enschede
Telefoon: 06-41559013
E-mail: l.hevink@ggdwente.nl

Een terugkoppeling van de tafelbegeleiding

Na een 'speedkennismaking' is toegelicht wat Loes voor professionals kan bieden en hoe Loes is georganiseerd. Veel professionals vinden het fijn om te weten waar Loes staat in het veld. Dat leverde vragen op als: Op welke groep ouders richt Loes zich? Is er een aanbod voor ouders met een hoog sensitief kind? En maken jullie wel eens gebruik van ervaringsdeskundigen? Opmerkelijk was dat Loes bij sommige organisaties naar de achtergrond is gezakt. Het is niet bij iedereen goed bekend wat Loes te bieden heeft en hoe Loes in Enschede werkt.

Loes (Enschede) heeft een paar jaar geleden een interne metamorfose ondergaan, maar bestaat nog steeds! Het is een online platform, maar heeft ook mogelijkheden om een fysieke bijdrage te leveren op vindplaatsen in samenspraak met de professionals die daar met ouders werken. Het is normaal dat ouders vragen hebben over de opvoeding die horen bij de leeftijd van hun kind. Professionals kunnen ouders hierin ondersteunen met de informatie en het aanbod van Loes.

Kortom: Loes is er voor alle ouders en voor professionals!

Laura Hevink

Reacties van deelnemers:

"Er is nog zoveel meer voor professionals dan de meesten weten. Ik ga de informatie over Loes in ieder geval meenemen in onze communicatie richting ouders."

"Ik ga nadenken over de optie om samen met Loes een themabijeenkomst over opvoeden te organiseren."

Streettalk

Streettalk is een online jeugdplatform voor en door jongeren en de jongerenwerkers van Alifa. Met als doel aansluiting te vinden bij de jongeren en ze zo te helpen met vragen of problemen. Streettalk is 24/7 te bezoeken voor informatie, hulp, fun en weetjes. Je kunt vlogs bekijken, informatie zoeken over loverboys, schulden, homoseksualiteit, pesten en andere onderwerpen.

Ook is er een forum te vinden waar ouders en jongeren vragen kunnen stellen. Deze vragen worden wekelijks door middel van een livestream door jongerenwerkers beantwoord. Streettalk is een vernieuwende manier om aansluiting te vinden en in contact te komen met jongeren. Het komende jaar staat in het teken van het promoten van het platform.

Meer informatie?

Wil je meer informatie over het platform en haar mogelijkheden?

Neem dan contact op met:

Kim Oude Keizer

Jongerenwerker Alifa

Telefoon: 06-53347016

E-mail: k.oudekeizer@alifa.nl

Een terugkoppeling van de tafelbegeleiding

De werkconferentie Kansrijke Kinderen heb ik als zeer zinvol ervaren. StreetTalk is nieuw in Nederland; er is nog geen hulpsite waar jongeren met al hun vragen terecht kunnen. Veel deelnemers waren daarom nieuwsgierig naar het platform en het idee erachter. Dit hebben we tijdens de gespreksrondes uitvoering toegelicht.

De deelnemers zien ook kansen voor het platform vanuit hun eigen expertise, waardoor ik mooie ideeën heb opgehaald voor optimalisatie. Denk hierbij aan het inrichten van een ouderpagina om ouders te betrekken, livestreams met ervaringsdeskundigen en het bundelen van expertises door samen met partners iets nieuws te ontwikkelen. Ook kregen we veel tips om StreetTalk meer onder de aandacht te brengen.

Enkele tafelenoten gaven aan graag op een ander moment verder te sparren en/of zagen een rol voor zichzelf binnen het platform. We nemen snel contact met hen op om te kijken hoe we dit kunnen oppakken. Kortom: de werkconferentie was voor ons een begin van nieuwe samenwerkingen.

Kim Oude Keizer

Reacties van deelnemers:

“Ik ga het platform delen in het team leerplicht en neem contact op met Kim.”

“Mooi initiatief! Laagdrempelig en veilig.”

Expeditie Enschede

Hoe kun je samen met inwoners, de buurt en professionals werken aan een goed leven in de wijk? Wijkteams Enschede geeft antwoord op deze vraag met het project Expeditie Enschede. In de Expeditie geven jongeren samen met hun familie, buurt, ervaringsdeskundigen, wijkcoaches en andere betrokkenen vorm aan hun dromen en wensen voor een goed leven in de buurt. Dit doen ze door samen te leren wat wel en niet werkt en te kijken naar hoe belemmeringen omgebogen kunnen worden naar kansen.

Lerende netwerken en bijeenkomsten

De eerste stap in de werkwijze is het ophalen van ervaringen van jongeren en hun netwerk, via zogenaamde verteltafels en een online vertelpunt. Vanuit de verhalen volgen trends en patronen. De tweede stap is het omzetten van deze trends en patronen in kwesties en lerende netwerken. In de lerende netwerken gaan we met jongeren, mensen uit de buurt en professionals op zoek naar wat we kunnen doen. Waar zit de energie en wat kunnen we versterken? Samen onderzoeken we welke kleine experimenten we uit kunnen voeren. Vervolgens worden successen, ervaringen en leervragen van de verschillende leernetwerken bijeen gebracht in leerbijeenkomsten. Met als doel elkaar te inspireren en vervolgstappen te zetten.

Meer informatie?

Wil je meer weten over Expeditie Enschede?

Via deze link kun je meer informatie vinden:

https://issuu.com/wijkteamsenschede/docs/expeditie_enschede

Of neem contact op met:

Juliëtte Fiselier

Reisleider Expeditie Enschede

Telefoon: 06-13326359

E-mail: j.fiselier@wijkteamsenschede.nl

Een terugkoppeling van de tafelbegeleiding

Tijdens de gespreksrondes van de werkconferentie hebben we eerst een toelichting gegeven op de werkwijze van Expeditie Enschede. De deelnemers reageerden enthousiast op de eerste stap in onze leercyclus: luisteren naar jongeren en het ophalen van hun verhalen. Ook deelden zij hun eigen ervaringen rondom jongerencommunicatie. Hoe kom je nou het beste met deze doelgroep in gesprek? Voor ons is dit waardevolle input om de werkwijze van de Expeditie nog verder te optimaliseren.

Ook hebben we de tweede stap uit onze werkwijze besproken: het actief experimenteren om belemmeringen op te lossen. Hier merkten we dat er nog niet vanzelfsprekend wordt gedacht in het 'elkaar versterken' en 'samen oppakken' van kwesties, waarbij ieder vanuit zijn eigen perspectief een bijdrage levert.

Er werd bijvoorbeeld gevraagd: als ik iemand naar jullie verwijst, wat gaan jullie dan doen? In onze visie trek je hierin samen op en zoek je naar mensen die mee willen denken en doen. De gespreksrondes waren een mooie kennismaking met nieuwe partners in het veld. We houden dan ook graag contact voor een mogelijk vervolg!

Juliette Fiselier en Adrienne Lankhorst

Reacties van deelnemers:

“Het ophalen van wat er speelt onder jongeren door middel van verteltafels vind ik een goed idee!”

“We moeten meer gebruik maken van het zelfoplossend vermogen van de jeugd. De Expeditie is een stap in de juiste richting.”

Jongeren en hun interne kompas

Als zelfstandig ondernemer ontwikkelde Marijke Scholten (FacingTrees) het onderwijsprogramma 'Eigen Wijsheid' over jongeren en hun interne kompas, onder andere in het kader van het project 'Over Doelen en Dromen'. In dit programma staan heldere stappen omschreven om het verschil te maken voor de toekomst van jongeren. Mentoren, coaches en begeleiders krijgen een training hoe zij het interne kompas van jongeren inzichtelijk kunnen maken. Zodat zij jongeren beter leren verstaan in hun eigen wijsheid.

Bijeenkomsten en theaterproductie

Op basis van deze training en een educatief instrumentarium begeleiden de professionals zelf de bijeenkomsten voor jongeren, waarbij de focus ligt op het interne kompas. Op die manier kunnen jongeren vanuit hun eigen wijsheid, betere keuzes maken voor een zelfstandig en gelukkig leven.

Voor het project 'Over Doelen en Dromen' dat wordt gedraaid op middelbare scholen is een theaterproductie gekoppeld (verzorgd door Moes Wagenaar), gebaseerd op de input van de jongeren en hun omgeving. Met als doel dat ouders, begeleiders, vrienden en klasgenoten inhoudelijk betrokken raken bij de dromen en doelen van de jongeren.

Meer informatie?

Wil je meer weten over het programma Eigen Wijsheid?

Kijk dan op www.facingtrees.nl en www.overdoelenendromen.nl.

Of neem contact op met:

Marijke Scholten

Initiator Facing Trees

Telefoon: 06-23971967

E-mail: facingtrees@gmail.com

*'Betrokken raken
bij de dromen en
doelen van
jongeren'*

Een terugkoppeling van de tafelbegeleiding

Ik heb het programma 'Eigen Wijsheid' geschreven met als doel professionals te leren kinderen en jongeren te verstaan in hun eigen wijsheid. Als er op deze manier naar kinderen en jongeren wordt geluisterd, krijgen zij ruimte om hun zelfstandige leven (mede) vorm te geven vanuit hun innerlijke kompas. Hierdoor kiezen ze een toekomst die beter bij ze past.

Tijdens de conferentie heb ik geprobeerd de deelnemers te laten ervaren, met echte aandacht, hoe het is om naar je leven te kijken vanuit je innerlijke kompas. En hoe essentieel het volgen daarvan is, als je gelukkig wilt zijn in wat je doet. Iedereen sloot met bereidheid en openheid aan bij onze tafel. Dit is cruciaal om de oefening te laten slagen. Ik vond het een fijne, mooie ervaring!

Het is voor de kinderen en de jongeren enorm belangrijk dat de genoemde bereidheid er is van iedereen die in deze sector werkt. Zij hebben echt dát voorbeeld nodig om vanuit zelfvertrouwen hun eigen weg te kunnen gaan.

Marijke Scholten

Reacties van deelnemers:

“Prachtige richting en echt heel ondersteunend werk voor jongeren in Enschede.”

“Wat me is bijgebleven is het gesprek over dat je moet aangeven wat je zelf nodig hebt. Mooi om dit met kinderen te bespreken.”

Brugklasbikkels

Wat betekent de overstap van groep 8 naar de brugklas? Wat zijn de belangrijkste veranderingen? Hoe maak je nieuwe vrienden en wat doe je tegen pestkoppen? De training 'Brugklasbikkels' bereidt leerlingen uit groep 8 en nieuwe brugklassers voor op het middelbaar onderwijs. De methodiek is ontwikkeld door Spectrum Brabant. Het accent ligt op weerbaarheid en assertiviteit; relaxed en stevig de brugklas in.

De training

De training bestaat uit zeven bijeenkomsten voor leerlingen uit groep 8 die de overstap maken naar het Voortgezet Onderwijs. De bijeenkomsten duren 1,5 uur en worden gehouden op de basisschool van de leerlingen (of buiten school met samengestelde groepen). Bij elke bijeenkomst zijn twee jongerenwerkers aanwezig. Het kind ontvangt begeleidende informatie over Brugklasbikkels en na iedere bijeenkomst wordt er huiswerk meegegeven. Ook ouders worden betrokken; na iedere bijeenkomst ontvangen zij een samenvatting van de bijeenkomst en tips om hun kind thuis te ondersteunen.

Meer informatie?

Wil je meer informatie over 'Brugklasbikkels'?

Ga naar www.bikkeltrainingen.nl of neem contact op met:

David Berghout

Jongerenwerker Alifa

Telefoon: 06-13905081

E-mail: d.berghout@alifa.nl

Een terugkoppeling van de tafelbegeleiding

Vertegenwoordigers van KOE, La Res, AT Groepzorg, Wijkteams Enschede, Het Stedelijk Vakcollege en de afdeling Leerplicht van de gemeente namen deel onze thematafel. Dit leverde interessante gesprekken op over gezamenlijke thema's zoals ouderparticipatie, maar vooral ook bruikbare tips voor (het jongerenwerk) van Alifa. Hoe weten scholen wat er "te koop" is bij Alifa? De GGD heeft bijvoorbeeld een regionaal cursuskanaal waar wij wellicht gebruik van kunnen maken om onze diensten meer bekendheid te geven. Hetzelfde geldt voor de gemeente, die gebruik maakt van een interne mailing naar scholen. Of we kunnen wellicht aansluiten bij de informatieavonden op scholen in het begin van elk schooljaar.

Wat ons verder opviel, is dat we meerdere keren moesten uitleggen wat het jongerenwerk tegenwoordig eigenlijk allemaal doet. Dit bevestigt voor ons dat we ons nog meer moeten profileren en zichtbaar moeten maken, vooral bij partners. Zodat men goed op de hoogte is van het brede takenpakket van een jongerenwerker en waar we als partners elkaar kunnen versterken.

Bij een eventueel vervolg zitten we ook graag eens aan de andere kant van de tafel. Je krijgt niet vaak de kans om kennis te maken met allerlei interessante initiatieven binnen jouw vakgebied!

David Berghout en Pascal Dijkman

Reacties van deelnemers:

"Ik ga overleggen met mijn collega's of we de training Brugklasbikkels bij ons op school kunnen introduceren."

*'Het accent ligt op
weerbaarheid en
assertiviteit'*

De Commissie 10-14

De Enschedese commissie 10-14 is een commissie die adviseert over casussen van leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte uit het Primair Onderwijs (PO) en het Voortgezet (Speciaal) Onderwijs (VSO) in de leeftijd van 10 tot 14 jaar. Met als doel: een zorgvuldige overgang van het PO naar het V(S)O en/of VO naar het VSO. Het advies is bedoeld voor basisscholen en middelbare scholen en gaat over de ondersteuningsbehoefte van het kind (en dus niet over niveau). Ook monitoren we de voortgang in het V(S)O. De leerling wordt gekend en erkend, volgt onderwijs op de juiste plek en krijgt de juiste ondersteuning aangeboden. Aangemelde leerlingen worden vervolgens van hun 10e tot en met het 14e levensjaar door de commissie gevolgd. De aanpak past bij de doelstellingen van het Passend Onderwijs.

Leerlingen tijdig in beeld

Om een weloverwogen advies te geven, willen we leerlingen met een ondersteuningsbehoefte tijdig in beeld hebben. Dit betekent dat leerlingen (met specifieke onderwijsbehoeften) vanaf groep 6 tot de eerste klas van het VO aangemeld kunnen worden bij de Commissie 10-14. Hiervoor is samenwerking met verschillende partners en professionals cruciaal. We zijn dan ook bezig deze samenwerking te optimaliseren.

Meer informatie?

Wil je meer informatie over de Commissie 10-14 en wat zij voor jou als professional kunnen betekenen? Of heb je ideeën over vormen van samenwerking? Neem dan contact op met:

Anne Spitshuis
Orthopedagoog-generalist Bonhoeffer College
Telefoon: 053-7512100
Email: a.spitshuis@bc-enschede.nl

Johanna te Biesebeek
Kwaliteitsmedewerker Stichting Consent
Telefoon: 053-4884444
Email: j.tebiesebeek@consent-enschede.nl

Een terugkoppeling van de tafelbegeleiding

De werkconferentie was een enerverende middag, waarbij we veel (voor ons nieuwe) partners in Enschede hebben ontmoet. Ons doel was met name om meer bekendheid te creëren rondom de Commissie 10-14 en dat is zeker gelukt.

De deskundigen uit de verschillende werkvelden stelden tijdens de rondes verhelderende en kritische vragen. Deze gingen met name over het vergroten van bekendheid van de Commissie 10-14 bij externe instanties.

Een andere vraag die een mooie discussie opleverde was: 'Wat maakt de Commissie 10-14 een meerwaarde voor leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte in de overstap van het PO naar het VO?'. Goed om te zien dat de verschillende deelnemers de meerwaarde zelf konden beargumenteren. Voor ons is dit een bevestiging dat we met onze aanpak op de juiste weg zitten. De komende tijd gaan we aan de slag met de input van deze middag, om de werkwijze van de Commissie 10-14 en de samenwerking met andere partijen te optimaliseren.

Johanna te Biesebeek en Anne Spitshuis

Reacties van deelnemers:

"Dit is een goede aanpak voor leerlingen met een speciale ondersteuningsbehoefte. Ik ga mijn achterban hierover informeren."

"De commissie is nog niet goed bekend bij de wijkteams. Hier valt winst te behalen!"

Eigen Kracht/Eigen Regie in social work en health care onderwijs: practice what you preach

Zeggenschap houden over het eigen leven, uitgaan van mogelijkheden, draagkracht en vermogens van mensen zelf en het betrekken van het netwerk zijn de principes van Eigen Kracht/Eigen Regie.

In de jeugdhulp zijn deze principes uitgangspunten en richtlijnen voor de samenwerking met jongeren en mensen die zich betrokken voelen. Net als in het werkveld, is het ook in het onderwijs aan toekomstig social workers en health care professionals soms moeilijk om de regie daar te laten waar die hoort. Denk bijvoorbeeld aan studenten die te laat binnenkomen, appen of kletsen tijdens de les, stukken te laat inleveren, niet goed geleerd enz. Hoe kunnen docenten daar op reageren zonder daarbij de regie naar zich toe te trekken, door bijvoorbeeld te zeggen: 'Je kunt het beste dit of dat...?'

In hoeverre is het helpend als opmaat naar de praktijk om binnen het onderwijs aan toekomstige professionals zélf de principes van Eigen Kracht/Eigen Regie te laten ervaren? Zijn potentiële professionals dan beter in staat die principes zélf toe te passen in de hulp- en zorgverlening die zij bieden? Hoe kunnen we gezamenlijk een leeromgeving creëren waarbinnen zelfactivering en samenwerking vanzelfsprekend is? En wat betekent Eigen Kracht / Eigen Regie dan concreet voor de samenwerking tussen docenten en studenten binnen social work en health care HBO- en MBO-opleidingen?

Meer informatie?

Wil je graag meer weten over Eigen Kracht/Eigen Regie? Neem contact op met:

Dr. Ellen Oosterkamp

Werkplaats Sociaal Domein | Eigen Kracht/Eigen Regie

Telefoon: (0)88 019 6824

Email: e.m.oosterkamp@saxion.nl

Een terugkoppeling van de tafelbegeleiding

In de jeugdhulp zijn de principes van Eigen Kracht/Eigen Regie uitgangspunten en richtlijnen voor de samenwerking met jongeren en mensen die zich betrokken voelen. Maar wat zou er gebeuren als wij het onderwijs aan toekomstige zorg- en welzijns-professionals en ook het voortgezet onderwijs, op eenzelfde manier zouden inrichten als wij dat in het werkveld doen?

De deelnemers aan de thematafel gaven aan bereid te zijn het anders te doen. Dat betekent leren loslaten en vertrouwen op studenten. Het niet willen oplossen, maar stimuleren en activeren door vragen te stellen. Daarnaast moeten we de verbinding zoeken met elkaar, telkens checken of je het nog steeds over hetzelfde hebt en in kleine stapjes vanuit verbinding toewerken naar een gezamenlijk doel. De eerste stappen in het onderwijs worden gezet, omdat dit bijdraagt aan een andere samenleving. Maar hoe geef je dat precies vorm? Dat is nog wel een uitdaging.

Ellen Oosterkamp

Reacties van deelnemers:

“Echte regie zit in loslaten en vertrouwen. Ik ga kijken naar mijn eigen ontwikkeling hierin.”

“Ik ga de ontwikkelingen op het Saxion rondom dit thema volgen. Wellicht kan ik een bijdrage leveren.”

Privacy en gegevensuitwisseling

In de samenwerking tussen de IKC's (Integraal Kindcentrum) en de wijkteams speelt privacy een rol. Hoe en wanneer betrek je elkaar bij vragen over kinderen en ouders waar je je zorgen om maakt? Wat mag je wel en niet met elkaar delen? Om deze vragen te bespreken en met het thema privacy aan de slag te gaan, hebben interne begeleiders en wijkcoaches een werkgroep gevormd.

Open samenwerken

De werkgroep vroeg deskundig jurist Lydia Janssen mee te denken over hoe verschillende partijen samen kunnen werken binnen de regels van de privacy. Met als resultaat: een handreiking over hoe om te gaan met privacy en gegevensuitwisseling. De bevindingen zijn gedeeld tijdens een bijeenkomst voor alle interne begeleiders en IKC-wijkcoaches. Naast het delen van belangrijke, eenduidige informatie, was er volop ruimte eventuele belemmeringen te bespreken. De conclusie: privacyregels vormen geen belemmering voor goede hulp en goed onderwijs, maar zijn een belangrijke randvoorwaarde om op een open manier met ouders en/of kinderen samen te werken.

Meer informatie?

Wil je meer weten over de bevindingen van de werkgroep rondom het thema privacy? Neem dan contact op met:

Anja Hofman
 Beleidsmedewerker gemeente Enschede
 Telefoon: 053-4817928
 E-mail: a.hofman@enschede.nl

Anita Redder
 Beleidsmedewerker gemeente Enschede
 Telefoon: 06-13463504
 E-mail: anita.redder@enschede.nl

Een terugkoppeling van de tafelbegeleiding

Privacy en gegevensuitwisseling is een thema dat erg leeft bij de deelnemers aan de thematafel.

De vertrouwensrelatie met ouders enerzijds en de mogelijkheid om als ouder geen toestemming te geven om contact op te nemen met bijv. JGZ/GGD anderzijds, maakt samenwerken soms lastig. Tijdens de gespreksrondes kwam het belang van communicatie met ouders meerdere keren naar voren. Essentieel is om ouders zo vroeg mogelijk mee te nemen in de werkwijze van school, kinderopvang of een andersoortige organisatie. Het is daarbij vooral de toon die de muziek maakt.

De handreiking 'privacy en gegevensuitwisseling' van het wijkteam/IKC is na de werkconferentie gedeeld met de deelnemers aan tafel. Zodat zij deze handreiking in hun eigen organisatie kunnen verspreiden en het gesprek over dit thema kunnen voeren. We zien kansen om vaker in deze samenstelling ervaringen uit te wisselen.

Anita Redder

Reacties van deelnemers:

"Wat mij is bijgebleven is de ruimte die je kunt creëren om privacygevoelige gegevens te delen vanuit de nut en noodzaak in een bepaalde situatie. Ik ga de kennis die ik heb opgedaan zeker delen in mijn organisatie!"

"Wat ik heb onthouden is dat je veel mag delen, als de eigenaar van 'het probleem' maar op de hoogte is. Ik zou graag een vervolgspraak willen maken over dit onderwerp."

"Ik was niet op de hoogte van de handreiking. Erg handig en ga 'm zeker verder verspreiden."

Doorgaande lijn voor- naar vroegschool: NT2-didactiek

Alle IKC's (Integrale Kindcentra) in Enschede werken volop samen om een doorgaande ontwikkelings- en zorglijn te realiseren voor 0-13 jarigen. Nieuw is een doorgaande lijn 'NT2' (Nederlands als tweede taal). De gemeente Enschede kent een groot aantal anderstalige gezinnen. De kinderen uit deze gezinnen zijn gebaat bij een duidelijk en structureel taalaanbod. Zij kunnen in groep 2 in aanmerking komen voor de deeltijd-schakelklas, waar zij drie ochtenden in de week naartoe gaan. In nauwe samenwerking met de moederschool krijgen zij een jaar lang intensief taalonderwijs.

Een passend aanbod

GGD Twente en kinderopvangorganisaties zorgen er in Enschede voor dat jonge kinderen met een taalachterstand vroegtijdig gesignaleerd worden en een passend aanbod krijgen. Af en toe is er een specifieke hulpvraag ten aanzien van de taalontwikkeling van een anderstalig kind. De ervaring die is opgedaan door de deeltijd-schakelleerkrachten in het basisonderwijs, gebruiken we voor het ontwikkelen van een doorgaande NT2 lijn van voor- naar vroegschool. Hierbij werken we volgens het vijf-stappenplan van de NT2-didactiek. We ontwikkelen samen met pedagogisch medewerkers en leerkrachten materialen voor peuters en kleuters die geen tot weinig Nederlands spreken. Het doel is door middel van een passend aanbod gericht de woordenschat te vergroten.

Meer informatie?

Wil je meer weten over de NT2-didactiek?

Neem dan contact op met de Stedelijke werkgroep Doorgaande lijn:

Rianne Buist-Pasveer

Coördinator Deeltijdschakelklassen Enschede

Telefoon: 06-53200573

E-mail: rianne.schakelklas@gmail.com

Leanne Jansen

Stedelijke projectleider Coaches VVE

Telefoon: 06-25338135

E-mail: l.jansen@vco-oostnederland.nl

Een terugkoppeling van de tafelbegeleiding

Tijdens de werkconferentie hebben de deelnemers ervaren hoe belangrijk woordenschat is en hoe we dit in de voor- en vroegschool extra willen stimuleren. Er werd enthousiast gereageerd op de plannen. Op de vraag hoe we de doorgaande lijn NT2 van voor- naar vroegschool kunnen verdiepen en verbreden ontstonden mooie gesprekken. Er kwam naar voren dat deze aanpak niet alleen effectief is voor NT2 kinderen, het is een aanpak die preventief werkt voor alle kinderen. Enkele ideeën ten aanzien van verdiepen: wijkteams informeren over deze materialen, materialen inzetten bij VVE Thuis en ouders meenemen in gedachten dat taal heel belangrijk is. Enkele ideeën ten aanzien van verbreden: de woordkaarten/plaatjes introduceren bij het consultatiebureau, nadenken over doorgaande lijn richting groep 3 t/m 8 en het voortgezet onderwijs en het aanbod voor ouders. Er werd benadrukt dat het een belangrijke voorwaarde is dat ouders meewerken aan een optimale taalontwikkeling. Zo kunnen we er samen aan werken dat we kinderen op een passend cognitief niveau verwijzen naar het VO en niet op taalachterstand.

Rianne Buist-Pasveer en Leanne Jansen

Reacties van deelnemers:

“De NT2-didactiek is een mooie aanvulling op het bestaande VVE programma.”

“Ouderbetrokkenheid en verantwoordelijkheid is belangrijk bij deze methode. Ik ga onderzoeken hoe ik dit kan inzetten bij de kinderopvang.”

Op weg naar inclusiever onderwijs

Sinds juli 2016 is het Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap (VRPH) in Nederland van kracht. Vanaf 2017 is er daarmee o.a. een algemene verplichting om gebouwen en bedrijven toegankelijk te maken voor mensen met een handicap. Maar de VRPH heeft ook consequenties voor het onderwijs.

- Scholen moeten toegankelijk zijn.
- Het onderwijs moet inclusief zijn: alle kinderen samen naar school en bij elkaar in een klas.
- Er moet maatwerk worden geboden.
- Kinderen moeten gelijke kansen krijgen.
- Scholen moeten inclusief onderwijs vormgeven.

Het beleid, de wetgeving en de financiering van de overheid moet dit alles ondersteunen.

Ook in Enschede willen we naar inclusiever onderwijs. Niet alleen vanwege de VRPH, maar omdat we toe willen naar een inclusieve samenleving. De school is daarvoor een belangrijke oefenplek. Als volwassenen in alle varianten (kleur, ras, geloof etc.) met elkaar als goede burgers moeten omgaan, is het nodig om dit al vroeg in de school te oefenen. Dat begint door gewoon samen naar school te gaan.

Om te voldoen aan de uitgangspunten van de wet moeten we nog flinke stappen zetten. Momenteel zit nog zo'n 5% van de leerlingen in een aparte speciale voorziening, een internationaal gezien heel hoog percentage. Hoe komen we tot inclusiever onderwijs? Hoe nemen we belemmeringen weg? Wie of wat hebben we daarbij nodig?

Meer informatie en/of kennisdeling?

Neem contact op met Alfons Timmerhuis, lid College van Bestuur Stichting Consent en schrijver van o.a. het artikel 'Van internationale inspiratie naar beleid passend onderwijs' in het Tijdschrift voor Orthopedagogiek (op aanvraag toe te zenden). Stuur een e-mail naar: a.timmerhuis@consent-enschede.nl.

Een terugkoppeling van de tafelbegeleiding

Samen met Evelijne Ruijs, ouder van drie kinderen waarvan er één speciaal onderwijs volgt, hebben we de thematafel 'Op weg naar inclusiever onderwijs' begeleid. In totaal gingen we in gesprek met 25 deelnemers, met zeer uiteenlopende achtergronden: het speciaal onderwijs, basisonderwijs, het wijkteam en jeugdhulporganisaties.

Ieder gesprek startte met een toelichting op het thema passend en inclusiever onderwijs. We gaven een uitleg over de internationale ervaringen en de impact daarvan voor passend onderwijs in Nederland. Vervolgens gingen we dieper in op de mogelijkheden en belemmeringen voor inclusiever onderwijs, waarbij Evelijne haar ervaringen als ouder deelde. De deelnemers waren het met elkaar eens dat inclusiever onderwijs een wenselijk ideaal is. Niet vanwege financiële doelstellingen voor passend onderwijs, maar omdat de basisschool een oefenplek is voor de samenleving en van de toekomst zou moeten zijn. Wel waren er flinke meningsverschillen met betrekking tot het vertrouwen in de realiseerbaarheid van inclusiever onderwijs.

We kijken terug op geanimeerde gesprekken, die voor ons en de deelnemers nieuwe inzichten hebben opgeleverd. We gaan op zoek naar scholen die het aandurven om flinke stappen naar inclusiever onderwijs te zetten.

Alfons Timmerhuis

Reacties van deelnemers:

"De ervaringen van Evelijne als ouder hebben me erg geïnspireerd. Ik beseft me dat we als organisatie veel meer moeten verbinden."

"Het onderwijs kan zo mooi zijn....maar wat moet er nog veel gebeuren. Ik zou graag de stap maken naar inclusiever onderwijs."

Werken met de gekantelde driehoek

Een vertegenwoordiging van de gemeente Enschede, onderwijs, wijkteams, JGZ, kinderopvang en Saxion deed in 2016 inspirerende ervaringen op tijdens een werkreis naar Denemarken. De werkreis stond in het teken van (jeugd)hulp en onderwijs. Er vonden vele gesprekken plaats met plaatselijke professionals over kinderen en gezinnen.

Een gedeelde visie en gezamenlijke taal

Wat grote indruk maakte, is dat iedereen - van politie tot welzijnswerker - in dezelfde termen spreekt als het gaat over interventies en aanpak. Indelingen als eerste- of tweedelijns worden niet gebruikt. De oorsprong ligt in een gedeelde visie en gezamenlijke taal. Denemarken ervaart dat dit van belang is, omdat je het over dezelfde dingen moet hebben.

Ontschotte driehoek

Interventies van preventie tot en met het gedwongen kader, zijn weergegeven in een driehoek. De inspanning is erop gericht dat een kind de juiste ondersteuning krijgt, ongeacht in welke Nederlandse lijn, schot of bestek het kind zich zou bevinden. De 'ontschotte' driehoek geeft ons handvatten datgene te doen, dat het beste is voor het kind. En elkaar meer te vinden in de samenwerking onderling.

Meer informatie?

Wil je meer weten over het werken met de gekantelde driehoek ('Forebyggelsestrekant')? De werkgroep deelt graag wat ze tijdens hun werkreis geleerd hebben.

Neem contact op met:

Anja Hofman
Beleidsmedewerker gemeente Enschede
Telefoon: 053-4817928
E-mail: a.hofman@enschede.nl

Ria Jaspers
Manager Academie Mens & Maatschappij
Telefoon: 06 45594301
E-mail: h.p.jaspers@saxion.nl

Een terugkoppeling van de tafelbegeleiding

Wat is de gekantelde driehoek en wat kan die voor ons kan betekenen? Dit was het gespreksonderwerp aan onze thematafel tijdens de werkconferentie. Het kind en gezin centraal is iets wat we allemaal willen. De driehoek kan een instrument zijn om met elkaar te delen wie wat doet en te kiezen welke interventies in te zetten. Interventies gaan van licht tot zwaar. Het hebben van één taal helpt daarbij.

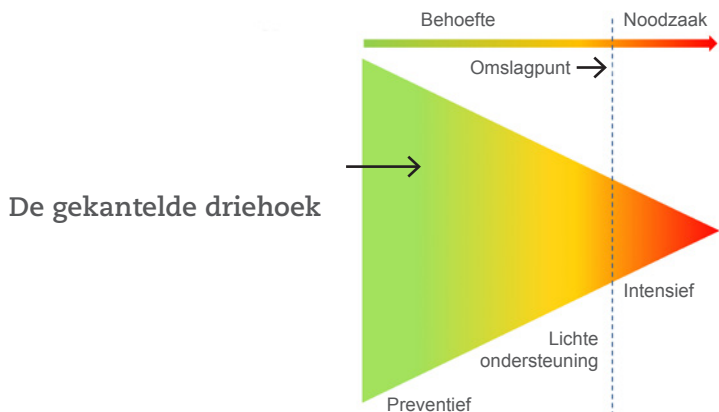
Positief is dat er geen scherpe scheidslijnen zijn tussen het groene, oranje en rode deel in de driehoek en dat het streven is om in het groene, preventieve deel te komen. Meerdere deelnemers aan de praattaafel hebben zich opgegeven voor een volgende sessie om aan de hand van een thema de driehoek samen in te vullen. Het is belangrijk om dit samen met kinderen, jongeren en ouders te doen, om ook van hen te horen wat er nodig is en wat werkt. De werkconferentie is het begin van een nieuwe samenwerking!

Anja Hofman en Ria Jaspers

Reacties van deelnemers:

“Wat me geïnspireerd heeft is het gedachtengoed om de gekantelde driehoek niet in te zetten per organisatie, maar per thema. Zo kun je elkaar beter vinden.”

“We moeten de huidige driehoek, die de meeste van ons kennen, kantelen. Ik ga het bespreken binnen het IKC.”

Arbeidstoeleiding voor jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt

In het Praktijkonderwijs bereiden we jongeren tussen de 12 en 18 jaar voor op een zo zelfstandig mogelijk functioneren in de samenleving. Leerlingen worden opgeleid tot prima werknemers, die bij gestructureerde en ondersteunende werkzaamheden goed tot hun recht komen. Voordat leerlingen zo ver zijn, wordt er op allerlei manieren gekeken naar de werkzaamheden die het beste bij ze passen. Dat gebeurt door middel van stages bij bedrijven en door interne, branchegerichte opleidingen op school.

Een duurzame relatie

Vanaf het 16e jaar komt ook de ondersteuning van de gemeente in beeld. Zeker wanneer stageplaatsen worden omgezet in een dienstverband, speelt de gemeente hierin een belangrijke rol. Samen met de school en het bedrijf kijken we naar mogelijkheden. Het doel is dat leerlingen de school verlaten en een duurzame relatie aangaan met het bedrijf waar ze het best op hun plek zijn.

Een deel van de leerlingen heeft extra begeleiding nodig. Hierdoor wordt de overstap van school naar werk lastig. Toch geloven we dat door krachten te bundelen en buiten de kaders te denken, we ook voor deze leerlingen kunnen zorgen voor goede kansen op de arbeidsmarkt. Als scholen, gemeente en partners in de jeugdhulp kunnen we het verschil maken.

Meer informatie?

Wil je meer informatie over het praktijkonderwijs?

Neem dan contact op met:

Lillian Theeuwen of Ronald Kerklau

Stagedocenten op het Bonhoeffer College Praktijkonderwijs

Telefoon: 053-7512400

E-mail: l.theeuwen@bc-enschede.nl / r.kerklau@bc-enschede.nl

Een terugkoppeling van de tafelbegeleiding

Tijdens onze gespreksrondes zijn boeiende discussies ontstaan. De onderwerpen varieerden van de mogelijkheden die jongeren uit het Praktijkonderwijs hebben op de arbeidsmarkt, tot kritische noten ten aanzien van de doorgaande lijn van zorg en begeleiding na het 18e jaar. We kunnen concluderen dat twee onderwerpen meerdere keren ter sprake kwamen. Dit zijn vraagstukken waarover we onze zorgen willen uiten:

- De doorgaande lijn op gebied van zorg en begeleiding is niet voldoende in beeld. Tot het 18e jaar worden jongeren vanuit scholen en hulpverleningsinstanties intensief begeleid. Daarna wordt het onduidelijk wie verantwoordelijk is voor deze jongeren en ontstaan onnodig veel problemen. Het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt zou hierin een registrerende/signalerende rol kunnen vervullen. De concrete invulling van de hulpverlening voor jongeren tussen 18 en 23 jaar ontbreekt echter nog.
- Hoe kunnen we bestaande voorzieningen voor de opvang van 18+ jongeren (tot 23 jaar) die niet instromen in MBO en (nog) niet naar arbeid te schakelen zijn, voor de gemeente Enschede in stand houden? Bestaande leerwerktrajecten worden opgeheven terwijl de behoefte aan deze voorzieningen erg groot is. Jongeren dreigen hierdoor onnodig 'op de bank' terecht te komen met alle nadelige gevolgen van dien. Een van de ideeën die op tafel kwam is contact zoeken met 'Social Impact Bonds', oftewel maatschappelijke organisaties die geld uitgeven aan maatschappelijke projecten. De zorg voor deze kwetsbare jongeren is een verantwoordelijkheid van de hele maatschappij!

Lilian Theeuwen en Ronald Kerklau

Reacties van deelnemers:

"Ik breng dit thema terug in het wijkteam en ga kijken wat voor trajecten we kunnen starten om deze jongeren te begeleiden naar werk."

"Er moet meer aandacht komen voor het moment dat onderwijs wegvalt. Door middel van een integrale aanpak."

KIES: voor alle kinderen van gescheiden ouders

KIES is een preventief programma voor alle kinderen van gescheiden ouders. Het programma bestaat uit acht bijeenkomsten van een uur, op school en onder schooltijd. Er is zowel een aanbod voor jonge kinderen (groepen 1 t/m 4), als voor oudere kinderen (groepen 5 t/m 8). Het programma biedt kinderen de mogelijkheid te kunnen praten over de scheiding, ervaringen te delen en zich te kunnen uiten in een veilige omgeving. Daarnaast biedt het programma een informatie- en evaluatiebijeenkomst voor de ouders.

Preventief en bewezen effectief

KIES werkt preventief. Leren kinderen beter omgaan met de scheiding van hun ouders, dan kunnen blokkades in een vroeg stadium worden opgeheven. Problemen stapelen zich minder op en de kinderen worden zo minder gestoord in hun dagelijkse ontwikkeling. Uit onderzoek van de Universiteit van Utrecht, onder leiding van echtscheidingsonderzoeker Ed Spruijt, is gebleken dat kinderen die het KIES-programma volgden, de scheiding van hun ouders beter begrijpen en beter weten wat te doen als er problemen zijn. De band met zowel hun vader als hun moeder is beter na het volgen van KIES, evenals de communicatie tussen het kind en de ouders.

Meer informatie?

KIES wordt op alle basisscholen in Enschede aangeboden en wordt gefinancierd door Wijkteams Enschede. Alle IKC-wijkcoaches zijn gecertificeerde KIES-coaches. Kijk voor meer informatie op www.kiesvoorhetkind.nl
Of neem contact op met:

Tanja Kroep en/of Leonie Houtman
KIES coaches Wijkteams Enschede
E-mail: t.kroep@wijkteamsenschede.nl / l.houtman@wijkteamsenschede.nl

Een terugkoppeling van de tafelbegeleiding

We kijken terug op motiverende gespreksrondes, met allen een verschillend en divers karakter. School is en voelt zich zeer nauw betrokken bij KIES en is met recht 'de vindplaats' van kinderen in een echtscheidingssituatie. Er kwamen meerdere interessante onderwerpen en tips voorbij tijdens de gesprekken, zoals:

- De mogelijkheid onderzoeken om de KIES coach (= IKC wijkcoach) te koppelen aan een coach vanuit de betrokken basisschool.
- De mogelijkheid onderzoeken om de KIES coach te koppelen aan een coach vanuit Ambiq en Het Reliëf, zodat het programma ook aangeboden kan worden binnen het speciaal onderwijs.
- De mogelijkheid onderzoeken om vanuit de onderwijsorganisatie informatie en ervaringen over te dragen en onderling te delen met betrekking tot KIES. Van 'binnenuit' elkaar informeren en motiveren.
- De mogelijkheid onderzoeken of het programma kan worden aangeboden binnen de verlengde schooldag.
- Het ontwikkelen van een passend programma voor jongeren.
- Bij het inschrijven van kinderen op het (speciaal) basisonderwijs al vragen aan de ouders of hun kind (in geval van gescheiden ouders) heeft meegedaan aan het programma.
- (Preventieve) voorlichting over echtscheiding voor alle ouders van de basisschool.
- Vanuit de kinder-/peuteropvang bestaat de behoefte aan KIES. Kinderen kunnen vanaf drie jaar deelnemen.
- KIES coaches kunnen themalessen verzorgen over echtscheiding. Voor alle kinderen, maar bijvoorbeeld ook binnen de PABO.

Tanja Kroep en Leonie Houtman

Reacties van deelnemers:

"Kinderen hebben vaak weinig stem bij een scheiding. KIES geeft hen deze stem; ze zijn er echt voor het kind!"

"Dit aanbod moet in elke school komen."

Positieve Gezondheid

Het is belangrijk de mensen te begrijpen waar je beleid voor maakt. En dan ook écht begrijpen. Weten wat ze beweegt, wat ze bezighoudt, waar ze voor staan in het leven en wat ze belangrijk vinden. Positieve Gezondheid is een visie op gezondheid die aansluit bij deze gedachte.

Veel meer dan alleen de afwezigheid van ziekten en gebreken

Toen Machteld Huber (arts/onderzoeker en oprichter IPositive Health) onderzoek deed naar wat gezondheid voor mensen betekent, ontdekte ze dat gezondheid veel meer is dan slechts afwezigheid van ziekten en gebreken. Gezondheid is vooral een middel iets te kunnen bereiken. Het is het vermogen jezelf aan te passen en je eigen regie te voeren in het licht van de uitdagingen die het leven soms met zich meebrengt. Gezondheid is niet alleen hoe je er fysiek aan toe bent en in hoeverre je je dagelijks leven kunt leiden. Gezondheid betekent voor mensen ook meetellen in de maatschappij, je mentaal goed voelen en ervaren dat je leven zin heeft.

Hoe benader je gezondheid breder dan dat we gewend zijn? En hoe leer je mensen eerst écht kennen? Positieve Gezondheid kan je hierbij helpen.

Meer informatie?

Kijk eens op:

<http://www.twente-gezond.nl/>

<http://www.ipositivehealth.com/>

<https://www.mijnpositievegezondheid.nl/>

Of neem contact op met:

Ellen-Joan Wessels

Teamleider JGZ

Telefoon: 06-13276762

E-mail: ej.wessels@ggdtwente.nl

Een terugkoppeling van de tafelbegeleiding

Met partners in gesprek gaan over onderwerpen die we in ons werk belangrijk vinden is sowieso al verbindend. Maar met elkaar in gesprek gaan over hoe je naar de mens kan kijken, raakt niet alleen je vak maar ook wie je zelf bent en welke visie je drijft. Positieve gezondheid is zo'n visie.

Aan onze thematafel hebben we met elkaar over de veranderende kijk op ziek zijn gesproken. Was de definitie vroeger nog dat je gezond was, als je niet ziek was. Nu kan je goed scoren op positieve gezondheid terwijl je ziek bent.

Een van de oefeningen aan tafel was het invullen van een casus, aan de hand van 'het spinnenweb' (Machteld Huber). Zo konden de deelnemers zelf ervaren wat je met deze tool kan. Opvallend was dat we niet allemaal hetzelfde beeld hadden van hoe Bas (in onze casus) 'scoorde' op zijn positieve gezondheid. Dit werd door het 'spinnenweb' mooi zichtbaar gemaakt.

De vraag die daarbij naar voren kwam was: Moeten wij dit zelf wel willen invullen? Hoe zou het zijn als Bas zijn eigen positieve gezondheid in beeld kon brengen? En zelf zijn accenten aan kan brengen in waar hij vindt dat zijn veerkracht zit? Deze gedachte sluit mooi aan bij een van de uitgangspunten van Positieve gezondheid, namelijk eigen regie. Het vraagt om oordeelloos kijken en nieuwsgierig blijven naar mens en kind.

Ellen-Joan Wessels

Reacties van deelnemers:

"Ik vind het spinnenweb geweldig en ga het zeker gebruiken in mijn eigen werk."

"Het totaalbeeld van gezondheid is niet alleen lichamelijk. Ik ga hier op letten bij mijn leerlingen."

Thuiszitters

Enschede heeft zich verbonden aan het landelijk thuiszitterspact. Met de ambitie dat in 2020 geen enkel kind langer dan drie maanden thuiszit zonder passend aanbod van onderwijs en/of zorg. Ook worden gemeenten en samenwerkingsverbanden opgeroepen een helder stappenplan op te stellen om thuiszitters tegen te gaan. Preventie, samenwerken met de zorg en maatwerk voor kinderen moeten daar onder meer onderdeel van uitmaken. In het landelijke pact is ook afgesproken dat ouders, en waar mogelijk het kind zelf, altijd vanaf het begin worden betrokken bij het vinden van een passende onderwijsplek. Goede communicatie met ouders is één van de sleutels tot succes.

Hulpmiddelen voortijdig schoolverlaten en verzuim

Ondanks vele inspanningen door samenwerkende partijen, is het afgelopen jaar het aantal thuiszitters in Enschede gestegen. Dit tegen de landelijke trend in. Dat stelt ons voor een extra uitdaging. Het Nederlands Jeugdinstituut biedt kennis, advies en praktische hulpmiddelen op het gebied van voortijdig schoolverlaten en verzuim. Daarmee voeden we overheden, (onderwijs)instellingen en professionals die zich met dit thema bezighouden.

Meer informatie?

Neem contact op met:

Timo Keuken
 Beleidsadviseur Onderwijs
 Telefoon: 0657999372
 E-mail: t.keuken@enschede.nl

Vincent Fafieanie
 Adviseur Onderwijs en Zorg
 Telefoon: 0625660704
 E-mail: v.fafieanie@nji.nl

Een terugkoppeling van de tafelbegeleiding

Preventie, samenwerking en financiering waren de hoofdonderwerpen die aan de thematafel 'Thuiszitters' aan de orde kwamen.

Preventie

Preventie begint al bij 0-4 jarigen. Aandacht voor kinderen met een VVE indicatie waar door ouders geen gebruik van wordt gemaakt. Deze kinderen kunnen met een taalachterstand het Primair Onderwijs instromen. Dit kan van grote invloed zijn op hun ontwikkelingsmogelijkheden en toekomstige maatschappelijke participatie.

Samenwerking

Stel het kind centraal met al zijn behoeften en denk vanuit de inhoud hoe we hier tegemoet aan kunnen komen. Dat vraagt een goede samenwerking tussen school, wijkteam en specialistische hulp. Zo kunnen we nog meer kinderen een plek in het reguliere onderwijs bieden. Aandacht voor belemmerende factoren zoals: (te veel) gescheiden organisaties, denken in financiële stromen en het ontbreken van integrale financiering.

Oplossingsrichtingen

Voorbeelden uit de praktijk die werken! Een kind dat langer dan 2 dagdelen thuis is meteen opzoeken, en indien niet echt ziek, meenemen naar school. Voorkomen dat het systeem zich sluit. Werken vanuit de driehoek: kind, ouders, school. Deze aanpak, inzet op meerdere domeinen, heeft een groter effect dan afzonderlijke programma's en interventies.

En tenslotte: leer van thuiszitterscasuïstiek door deze vanuit verschillend perspectief te evalueren!

Inge Grit en Vincent Fafieanie

Reacties van deelnemers:

“Wat me aan tafel geïnspireerd heeft is de gezamenlijke drive; geen kind zonder onderwijs.”

“We moeten sneller signaleren door korte lijnen tussen leerplicht, ouders en ondersteuning.”

Ouderbetrokkenheid

De afgelopen jaren is in de voor- en vroegschool extra geïnvesteerd in ouderbetrokkenheid. Enkele voorbeelden van projecten zijn VVE-thuis en het Ei van Columbus.

VVE-thuis

VVE Thuis is een programma voor ouders met kinderen van 3 tot 6 jaar die deelnemen aan voor- en vroegschoolse educatie. Ouders leren hoe ze hun kind kunnen stimuleren en ondersteunen in zijn of haar ontwikkeling. Hun betrokkenheid bij de educatie van het kind wordt vergroot. De vorm waarin VVE-thuis wordt uitgevoerd, verschilt; een aantal kinderopvangorganisaties hanteert een systeem van huisbezoeken, terwijl een andere kinderopvangorganisatie uitgaat van speciale ouderavonden op locatie.

Ei van Columbus

Op een aantal IKC's (Integrale Kindcentra) wordt het programma Ei van Columbus toegepast. Dit programma richt zich op ouders van kinderen in de voorschool en groep 1 en 2. Kinderen leren woorden die essentieel zijn voor hun schoolloopbaan. In een oudercursus leren ouders vervolgens diezelfde woorden. En hoe zij deze kunnen gebruiken in een spel of activiteit met hun kind. Ouders en kinderen worden taalvaardiger, de interactie tussen ouder en kind wordt gestimuleerd en het educatieve thuismilieu verbetert.

Meer informatie?

Neem contact op met:

Hans Koier

Adviseur team Onderwijs

Gemeente Enschede

Telefoon: 0613364374

E-mail: j.koier@enschede.nl

Een terugkoppeling van de tafelbegeleiding

De ervaringen met ouderbetrokkenheid in de voor- en vroegschool bleken inspirerend voor het gemêleerde gezelschap van deelnemers aan onze thematafel. Er ontstond een levendig gesprek naar aanleiding van de voorbeelden die werden gepresenteerd. Bij het project VVE Thuis was men onder de indruk van het materiaal dat wordt gebruikt. Daarnaast sprak het bij zowel VVE Thuis als bij het Ei van Columbus tot de verbeelding dat ouders zelf in hun kracht worden gezet en er een verbinding ontstaat tussen de deelnemende ouders. Het enthousiasme waarmee ouders deelnemen bleek voor velen inspirerend en smaakt naar meer. Zo werd er geopperd om VVE-Thuis voort te zetten in groep 1 en 2 van de basisschool.

Voor anderen was het een aanleiding om meer bekendheid aan de aanpak te geven binnen hun eigen organisatie. In algemene zin waren alle deelnemers het eens dat voor ouderbetrokkenheid samenwerken en verbinden cruciaal zijn. De drie rondes leverden telkens een verschillend, maar enthousiast, gesprek op. We kijken dan ook zeker terug op een waardevolle werkconferentie. Met dank aan Mieke van de Kop, Mies Extercate en Marina Frensel voor hun deskundige toelichting op de voorbeeldprojecten.

Hans Koier

Reacties van deelnemers:

“Mooi om te zien dat VVE Thuis ouders niet alleen enthousiasmeert, maar ook verbindt!”

“Ik deel deze informatie met onze locatiemedewerkers. Ouderbetrokkenheid wordt vanaf nu een vast onderdeel in onze werkbesprekingen.”

School als vindplaats

De School als vindplaats is een initiatief van het onderwijs, de gemeente Enschede en Wijkteams Enschede. Samen gaan we de uitdaging aan met ouders, scholen en organisaties ervoor te zorgen dat álle kinderen in de wijk mee kunnen doen en gezond op kunnen groeien.

Verrassende kwesties

We verkennen hoe we kunnen komen van het behandelen van individuele casuïstiek in een wijk (zowel Passend Onderwijs als Jeugdhulp) naar een preventieve aanpak van kwesties die in een buurt spelen. We zijn daarvoor in gesprek met een aantal sleutelfiguren uit de wijk. Daarnaast organiseerden we een aantal rondetafelgesprekken voor ouders. Deze gesprekken leverden verrassende kwesties op waar we verder mee aan de slag gaan.

Enkele voorbeelden van kwesties zijn:

- De worsteling van 'gelukkig zijn' versus 'het belang van goede schoolprestaties leveren'.
- De mate van deskundigheid van ouders versus die van leerkrachten/hulpverleners als het gaat om beslissingen over een kind.

Deze kwesties vragen om een frisse blik en een open houding. De uitdaging is vanuit verschillende perspectieven tot een slimme(re) oplossing te komen.

Meer informatie?

Neem contact op met:

Elly van Hoof

Wijkteammanager

E-mail: e.vanhoof@wijkteamsenschede.nl

Een terugkoppeling van de tafelbegeleiding

Aan de thematafel 'School als Vindplaats' hebben we medewerkers uit verschillende organisaties mogen verwelkomen. Er werd door alle betrokkenen enthousiast gereageerd op het initiatief dat vanuit de werkgroep 'School als Vindplaats' genomen is in de wijk Het Bijvank in Enschede. De deelnemers werden vooral uitgenodigd om mee te denken in de volgende stappen die er in het proces genomen zouden kunnen worden en om vanuit hun eigen deskundigheid input te leveren. Daar werd goed gehoor aan gegeven. Door meerdere deelnemers werd het belang van écht luisteren als mens en niet in eerste instantie als professional benadrukt. Ook het advies om klein en concreet te beginnen werd genoemd.

Sommige deelnemers gaven mooie eyeopeners zoals de opmerking dat we ons vooral ook moeten richten op de wijken waar ogenschijnlijk alles goed gaat. Juist daar kunnen de problemen echt voorkomen worden. Daarnaast werd de tip gegeven dat vaders een andere benadering (doen) vragen dan moeders (praten, uitwisselen). De suggesties zijn allemaal genoteerd en worden meegenomen door de werkgroep om volgende stappen te kunnen maken.

Elly van Hoof

Reacties van deelnemers:

"Het 'Wij-gevoel' wat ze in Denemarken hanteren, spreekt me heel erg aan."

"Wat ik heb geleerd is dat we breder moeten blijven kijken dan alleen de ouders. Ik wil de wijkcoach, GGZ en de wijkagent meer betrekken bij school."

"Het laagdrempelige werkt voor ouders erg prettig."

Breng jouw plan of idee verder met SociaalLab053

Werk je aan vernieuwende projecten en activiteiten in de wijk of stad die het welzijn, de gezondheid of de participatie van de Enschedese inwoners bevorderen? Heb je een plan dat bijdraagt aan het verbeteren en vernieuwen van ondersteuning in Enschede? Of heb je ideeën die voorkomen dat problemen ontstaan of juist verergeren, waardoor dure specialistische zorg nodig is?

Het SociaalLab053 brengt jouw plan graag verder, door te faciliteren in menskracht en/of financiën. We gaan graag met je in gesprek over de mogelijkheden.

Stimuleren vernieuwende projecten

Het doel van SociaalLab053 is het stimuleren en verder brengen van vernieuwende projecten of activiteiten die inwoners van Enschede ondersteunen in het zelfstandig wonen, leven en werken. Zodat iedereen uiteindelijk mee kan doen in de samenleving. En inwoners beter, effectiever en eenvoudiger worden ondersteund. De vernieuwingen sluiten aan bij de visie van de inclusieve samenleving. Dat is onze stip op de horizon voor de verdere ontwikkeling van het sociaal domein.

We dagen ondernemers, maatschappelijke organisaties en inwoners uit om samen met ons inhoud te geven aan die inclusieve samenleving. Door vandaag te beginnen met anders denken en doen.

Meer weten?

Wil je meer weten over SociaalLab053?

Kijk dan op www.enschede.nl/sociaalLab053.

Voor vragen kun je een e-mail sturen naar sociaalLab053@enschede.nl

Colofon

Teksten

SIR Communicatiemanagement

Ontwerp en realisatie

Digidee, concept creatie emotie

Aan deze folder kunnen geen rechten worden ontleend.